

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Offer hedrades i Aceh

Fem år efter att fredsavtalet undertecknades mellan Indonesiens regering och Rörelsen för ett fritt Aceh (GAM) har åtagandena om att upprätta en sannings- och försoningskommission samt en människorättsdomstol i området ej uppfyllts. Offren för människorättsbrott minns dock vad de har varit med om: den 3 maj vittnade offer i den ceremoni som hölls med anledning av ”Sim-pang KKA-massakern” (KKA = Kertas Kraft Aceh: pappersbruk).

Massakern ägde rum den 3 maj 1999 utanför industristaden Lhokseumawe i norra Aceh, där indonesiska soldater sköt mot tusentals demonstranter varvid minst 49 människor dödades medan 156 sårades. Dagarna innan hade soldaterna misshandlat flera bybor i området när de letade efter en soldat som ska ha försvunnit under en religiös ceremoni i byn. Bybor och militär förhandlade då fram en överenskommelse som innebar att soldaterna ej fick beträda byn utan tillstånd. När militära befäl sedan bröt mot överenskommelsen mobiliserades demonstranter till KKA-korsningen, där massakern ägde rum.

Ceremonin, i vilken offer, människor i området, lokala regeringsrepresentanter, journalister och NGO-medlemmar, totalt omkring 1.000 personer deltog, hölls på just den platsen. På så sätt hedrades offren och stöd uttrycktes för kampanjen för att upprätta en lokal sannings- och försoningskommission.

Böner för offren

En muslimsk predikant inledde ceremonin med att be för offren och deras familjer. Offrens lidanden måste erkännas. Brotten mot mänskligheten som begicks under den 30 år långa konflikten får ej upprepas. Murthau, ordförande för organisationen för offer för människorättsbrott i norra Aceh, påpekade att de flesta offren för massakern lever under svåra omständigheter och krävde att en lokal sannings- och försoningskommission ska bildas.

Fem offer för massakern vittnade i en utfrågning som leddes av representanter för lokala människorättsorganisationer och lokala organisationer. Den var den första i sitt slag någonsin i Indonesien. Offren gav alla levande vittnesmål om sina upplevelser i den förvirrade situation som präglade området den 3 maj 1999. Tre av dem hade sårats och en mor hade förlorat sin son (bara fyra vittnesmål är med). Efter utfrågningen restes en sten som en grund till det monument regeringen i norra Aceh ska upprätta som det första lokala offentliga monument som hedrar offer för människorättsbrott. Böner lästes och sånger sjöngs och en religiös ledare väl-signade stenen.

Gabriel Jonsson

Källa: Fabian Junge, ”Public Commemoration for Victims of the Aceh Conflict,” Watch Indonesia!, 9/6 2010.